

ANNALES SCIENTIA POLITICA

VOLUME 8, NUMBER 2, 2019

ANNALES SCIENTIA POLITICA

Vol. 8, No. 2, 2019

KIRÁLY, R.: International conferences on Border Studies. (report). Annales Scientia Politica, Vol. 8, No. 2 (2019), pp. 105 – 106.

RÓBERT KIRÁLY

Institute of Political Sciences
Faculty of Arts
University of Prešov
Slovak Republic
E-mail: robert.kiraly@smail.unipo.sk

MEDZINÁRODNÉ KONFERENCIE O VÝSKUME HRANÍC

RÓBERT KIRÁLY

Institute of Political Sciences
Faculty of Arts
University of Prešov
Slovak Republic
E-mail: robert.kiraly@smail.unipo.sk

Inštitút politológie Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove (IPol) usporiadal dňa 22. októbra 2019 medzinárodnú vedeckú konferenciu pod názvom *Asociačná dohoda EÚ – Ukrajina: dopady na slovensko-ukrajinskú cezhraničnú spoluprácu. 10 rokov Východného partnerstva: úspechy a vyhliadky*. Hlavným cieľom konferencie bola diskusia o výsledkoch výskumného projektu APVV-15-0369. Projekt bol zameraný na identifikáciu vplyvov Asociačnej dohody medzi Európskou úniou a Ukrajinou na slovensko-ukrajinskú cezhraničnú kooperáciu.

Miestom podujatia bola Dvorana Evanjelického kolégia v Prešove, ktorá privítala okrem vzácných účastníkov aj desiatky ďalších hostí a študentov. Medzi významných rečníkov patrili napríklad James Scott a Jussi Laine z Karelian Institute (University of Eastern Finland), Laure Delcour (University Paris 3 – Sorbonne Nouvelle), Victor Bojkov (DG NEAR, European Commission) či Gyula Ocskay, generálny sekretár CECI (Central European Service for Cross-Border Initiatives).

V úvodnom slove riaditeľka IPol Irina Dudinská privítala návštevníkov a vyzdvihla význam i ciele tejto panelovej konferencie. Účastníci sa spoločne zhodli na význame tzv. Východného partnerstva, ktorého okružle desiate výročie niektorí rečníci pripomenuli aj vo svojich príspevkoch v prvom paneli s názvom *The tenth anniversary of the Eastern Partnership: the*

current state and post-2020 scenarios, ktorému predsedal Alexander Duleba. V tomto paneli postupne vystúpili Victor Bojkov, Laure Delcour, James Scott a Andriy Tyushka. Ich príspevky sa orientovali predovšetkým na reflexiu politiky Východného partnerstva. Následná diskusia otvorila ďalšie súvisiace témy na nadnárodnej úrovni, čo podčiarklo aktuálnosť a význam výskumu hraníc a projektu Východného partnerstva.

Po krátkej prestávke nasledoval druhý panel diskusií s názvom *Cross-border cooperation on the EU's border with Ukraine – national (and intergovernmental) framework: the case of Slovakia, Hungary and Poland*, ktorému predsedal Martin Lačný z IPol. V tejto časti predstavili svoje príspevky Alexander Duleba, Gyula Ocskay, Andrzej Jakubowski, a Michal Cirner spoločne s Nataliou Maradyk. Prezentujúci sa orientovali predovšetkým na výskum hraníc EÚ s Ukrajinou. Jednotlivé prípadové štúdie sa konkrétnejšie zamerali na hranice Ukrajiny so Slovenskom, Poľskom a Maďarskom.

Poukázali pritom na veľký (a nie celkom využitý) potenciál cezhraničnej spolupráce medzi našimi ukrajinskými susedmi a týmito krajinami, čo sa týka ich národných politík a podpory cezhraničnej spolupráce zo strany centrálnych národných inštitúcií.

Tretí diskusný panel s názvom *Slovak-Ukrainian cross-border cooperation – regional and local actors: policies, practices and perceptions za-*

čal v popoludňajších hodinách. V rámci tohto posledného panela, ktorému predsedala Myroslava Lendel, prorektorka Užhorodskej národnej univerzity, postupne vystúpili Jussi Laine, Anna Polačková, Martin Lačný a Ondrej Marchevský. Výsledky ich prác zahŕňali konkrétne oblasti cezhraničnej spolupráce medzi Slovenskom a Ukrajinou, analyzované pomocou metodologického aparátu Európskej školy border studies, ktorý účastníkom konferencie v rámcovej podobe predstavil Jussi Laine.

Na margo konferencie sa vyjadril aj študent magisterského stupňa štúdia politológie na PU Vladislav Leško: *„Konferencia, ktorá sa uskutočnila aj vďaka nášmu Inštitútu, nám priniesla do Prešova nielen zvučné mená, ale aj nové poznatky, na ktorých dlhoročne pracovali aj ľudia z nášho Inštitútu. Zároveň sa položili základy budúcej spolupráce s ďalšími inštitúciami zaoberajúcimi sa problematikou z podobnej oblasti. Všetci zúčastnení sa zhodli na tom, že akcia mala vysokú úroveň a bolo by dobré pokračovať v takejto forme výmeny skúseností a poznatkov.“*

Svoje hodnotenie konferencie priniesla ukrajinská študentka bakalárskeho stupňa štúdia politológie na Prešovskej univerzite Inna Bohdan: *„Konferencia sa venovala veľmi zaujímavej téme – spolupráce európskych štátov so štátmi mimo EÚ. Najmä v období globalizácie má kooperácia veľký význam, pretože vo väčšine prípadov na spoluprácu nadväzujú aj dobré politické vzťahy. Takisto sa diskutovalo aj o spolupráci medzi Slovenskom a Ukrajinou, čo pre mňa ako občana Ukrajiny bolo obzvlášť pútavé a poučné. Ukrajina má veľký prírodný a ľudský kapitál, ktorý možno využívať vo viacerých oblastiach. Zároveň som mala možnosť počuť názory nielen občanov Slovenska a Ukrajiny, ale aj ďalších hostí z iných štátov. Táto diskusia je veľmi dôležitá, nakoľko ľudia stelesňujú spoločenskú mienku svojej krajiny.“*

Konferencia o výskume hraníc a cezhraničnej spolupráci mala pokračovanie u našich ukrajinských susedov. Dňa 27. novembra 2019 privítal Hotel Praha v Užhorode hostí nielen z IPOL PU, ale aj vedeckých pracovníkov univerzít z Užhorodu, Odesy či Lvova. Podujatie otvorili prodekan Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity Vladislav Dudinský, dekan Fakulty spoločenských vied Užhorodskej národnej univerzity Jurij Ostapec a zástupca generálneho konzulátu SR na Ukrajine Peter Chudík.

Všetci traja sa v rámci úvodného slova zhodli na dôležitosti cezhraničnej spolupráce

a vo viere v jej prehĺbovaní v budúcnosti. Chudík, ako bývalý predseda PSK, ocenil okrem spolupráce univerzít aj *„nadväzovanie čoraz užších vzťahov medzi Prešovským a Užhorodským regiónom.“* Vedeckí pracovníci následne prezentovali výstupy svojich výskumov. V rámci nich sa účastníci konferencie mohli dozvedieť rôzne partikulárne informácie ohľadom dopadov implementácie Asociačnej dohody EÚ s Ukrajinou a bezvízového režimu na slovensko-ukrajinské pohraničie, ako aj ohľadom manažmentu slovensko-ukrajinskej hranice, cezhraničnej sociálnej interakcii a spolupráci na úrovni rómskej a rusínskej národnostnej menšiny či informácie o tom, ako meniaci sa charakter hranice vnímajú bežní ľudia a zástupcovia regionálnych inštitúcií.

Panelové vystúpenia a následné diskusie tak priniesli zaujímavé nové poznatky ohľadom výskumu slovensko-ukrajinskej hranice a možností prehĺbenia kooperácie pohraničných regiónov. Užhorodská a prešovská konferencia tak rozhodne poukázali na význam výskumu hraníc nielen na teoreticko-akademickej úrovni, ale aj v praktickej rovine v kontexte reálnych snáh o zlepšovanie života ľudí žijúcich na oboch stranách schengenskej hranice.

